

Wyrok z dnia 1 grudnia 1999 r.

I PKN 422/99

Naruszenie przez pracodawcę przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika przez niedostateczne sprecyzowanie jego przyczyny, jeżeli było nią niewykonywanie poleceń przełożonych i wynikająca stąd sytuacja konfliktowa, może powodować uznanie przywrócenia do pracy za niecelowe lub niemożliwe (art. 56 § 2 w związku z art. 45 § 2 KP).

Przewodniczący: SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Walerian Sanetra, Jadwiga Skibińska-Adamowicz.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 1999 r. sprawy z powództwa Ewy G. przeciwko Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w T. o przywrócenie do pracy i zapłatę, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 29 kwietnia 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 20 stycznia 1999 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Tarnobrzegu przywrócił powódkę Ewę G. do pracy w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w T. uznając, iż niestosowanie się przez powódkę do poleceń przełożonych i nieprzestrzeganie regulaminu Biblioteki nie miało charakteru ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych, uzasadniającego rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu wyrokiem z dnia 29 kwietnia 1999 r. zmienił wskutek apelacji pozwanej powyższy wyrok w ten sposób, iż w miejsce przywrócenia powódki do pracy zasądził na jej rzecz odszkodowanie. Sąd drugiej instancji uznał bowiem, że w postępowaniu powódki można doszukać się przyczyny rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z jej winy, jednakże rozwiązania takiego dokonano z naruszeniem przepisów prawa, ponieważ

w piśmie rozwiązującym umowę o pracę przyczyna ta nie została dostatecznie sprecyzowana, co uzasadnia uwzględnienie powództwa, jednakże nie w postaci przywrócenia do pracy, które nie byłoby celowe, a w postaci zasądzenia odszkodowania.

Kasacja powódki zarzuca wyrokowi Sądu drugiej instancji naruszenie art. 39 KP i art. 217 i 233 KPC.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja jest nieuzasadniona. Zarówno Sąd pierwszej, jak i drugiej instancji uznały, że z powódką rozwiązano umowę o pracę z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia. Wprawdzie pracownikowi przysługuje w takim przypadku roszczenie o przywrócenie do pracy albo o odszkodowanie (art. 56 § 1 KP), jednakże w świetle § 2 tego przepisu – przepisy art. 45 § 2 i 3 KP stosuje się odpowiednio, a przepis art. 45 § 2 KP upoważnia sąd pracy do nieuwzględnienia żądania pracownika przywrócenia do pracy, jeżeli ustali, iż uwzględnienie takiego żądania jest niemożliwe lub niecelowe; w takim przypadku sąd pracy orzeka o odszkodowaniu. [...] Z ustaleń Sądu pierwszej instancji wynika ponad wszelką wątpliwość, że powódka nie wykonała polecenia dyrektora WBP, potwierdzonego na piśmie w dniu 26 października 1998 r., dotyczącego spakowania księgozbioru i dokumentów oraz przygotowania Filii [...] do przeprowadzki, co Sąd ten uznał za naruszenie podstawowego obowiązku pracowniczego. Ustalenia tego nie zakwestionował Sąd drugiej instancji, który uznał, że sprzecznie z przepisami o rozwiązywaniu umów o pracę bez wypowiedzenia wskazana przyczyna nie została dostatecznie wyartykułowana w piśmie rozwiązującym stosunek pracy i to uchybienie formalne czyni roszczenie powódki słusznym co do zasady, jednak z uwagi na istniejący między stronami konflikt, zaspokojenie roszczenia powinno nastąpić przez zasądzenie odszkodowania, a nie przez przywrócenie do pracy.

Sąd Najwyższy podziela stanowisko Sądu drugiej instancji i nie dopatruje się naruszenia przy dokonaniu takich ustaleń przepisów postępowania. Sąd ten bowiem przeanalizował obowiązujący w Bibliotece regulamin pracy oraz zakres czynności i na ich tle trafnie ocenił, iż powódka kwestionowała polecenia przełożonych, a nawet sama ich pouczała, dokonując na piśmie z dnia 26 października 1998 r. własnych adnotacji. Antagonizm pomiędzy powódką a dyrektorem WBP uwidacznia się też z dowodu z przesłuchania stron [...]. Trafnie zatem Sąd drugiej instancji stwierdził niece-

lowość dalszego zatrudnienia powódki. Rozumowanie tego Sądu pozbawione jest błędu i nie dopuścił się on naruszenia wskazanych w kasacji przepisów postępowania. Całkowicie zaś chybiony jest zarzut kasacji naruszenia przepisu art. 39 KP. Przepis ten chroni bowiem pracowników, którym brakuje nie więcej niż 2 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego (jeżeli okres zatrudnienia umożliwia uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku), ale wyłącznie przed wypowiedzeniem, a nie przed rozwiązaniem stosunku pracy, zaś powódce nie wypowiedziano umowy o pracę. Natomiast okoliczność, iż posiada ona staż pracy umożliwiający nabycie prawa do emerytury z osiągnięciem wieku emerytalnego (28 grudnia 1999 r.), przemawia za niecelowością przywrócenia do pracy na stosunkowo krótki okres i w warunkach konfliktu powódki z przełożoną.

Sąd Najwyższy nie znalazł zatem usprawiedliwionych podstaw do uwzględnienia kasacji i w oparciu o art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====